

Aniela Piotrowicz

Przeobrażenia bibliotek uczelni medycznych efektem ścisłej współpracy i wymiany doświadczeń

Forum Bibliotek Medycznych 5/1 (9), 257-268

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Aniela Piotrowicz
Poznań - UM

PRZEOBRAŻENIA W BIBLIOTEKACH UCZELNI MEDYCZNYCH EFEKTEM ŚCISLEJ WSPÓLPRACY I WYMIANY DOŚWIADCZEŃ

Abstract

The medical libraries in the initial period of their existence were associated with founding of medical schools in the post-war period. Their activities focused on overcoming the organizational problems. With time they began to contact other libraries, mainly in the field of information, collections and reciprocal interlibrary exchange.

Deepening cooperation began to occur after 1981 when the first problematic conference of medical libraries was organized. Annual conferences served working out the principles of cooperation at various levels and improvement of library activities.

Breakthrough in this respect was the computerization of libraries. It enabled implementing electronic systems of scientific information based on computerized bibliographic and factographic databases and creating by the libraries their own catalogues and bibliographic information. The next big step in development of informative activities of libraries was an access to the Internet. It enabled already in 1996 to get involved in the global flow of information via library websites.

The medical libraries have already made several successful joint undertakings. In recent years the new forms of management of library collections and organization of work were implemented what was possible thanks to the significant improvement of their premises.

Streszczenie

W początkowym okresie swojego istnienia działania bibliotek medycznych, związanych z powstającymi w okresie powojennym uczelniami medycznymi, koncentrowały się na pokonywaniu własnych problemów organizacyjnych. Z czasem zaczęły nawiązywać kontakty z innymi bibliotekami, głównie w zakresie informacji o zbiorach i wymiany międzybibliotecznej.

Pogłębianie współpracy zaczęło następować po roku 1981, w którym zorganizowana została pierwsza konferencja problemowa bibliotek medycznych. Doroczne konferencje służyły wypracowywaniu zasad współpracy na różnych płaszczyznach oraz doskonaleniu form działalności bibliotek.

Przełomem w tym zakresie była komputeryzacja bibliotek, która umożliwiła wdrożenie w bibliotekach elektronicznych systemów informacji naukowej opartych na komputerowych bazach bibliograficznych i faktograficznych oraz tworzenie przez biblioteki własnej informacji katalogowej i bibliograficznej. Kolejnym krokiem milowym w rozwoju działalności informacyjnej bibliotek medycznych było uzyskanie dostępu do Internetu. Umożliwiło to już w 1996 roku włączenie się w światowy obieg informacji za pośrednictwem witryn bibliotecznych.

Biblioteki medyczne mają w swoim dorobku wiele udanych wspólnych przedsięwzięć. W ostatnich latach wdrożone zostały nowe formy zarządzania zbiorami i organizacji pracy bibliotek, co możliwe było dzięki znacznej poprawie ich bazy lokalowej.

Większość polskich akademickich bibliotek medycznych powstała w latach pięćdziesiątych XX wieku po utworzeniu akademii medycznych jako odrębnych uczelni wyższych. Niektóre z nich przekształciły się z istniejących wcześniej bibliotek wydziałowych uniwersytetów, inne tworzone były od podstaw. W początkowym okresie swojego istnienia działania bibliotek medycznych koncentrowały się na pokonywaniu trudnych problemów lokalowych i organizacyjnych, związanych z budowaniem księgozbiorów na potrzeby studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych swoich uczelni. Przez długie lata biblioteki te mieściły się w adaptowanych lokalach, zupełnie nie przystosowanych do działalności bibliotek naukowych. Tylko pojedyncze biblioteki dysponowały własnymi budynkami.

Z czasem zaczęły się nawiązywać kontakty pomiędzy bibliotekami, początkowo ograniczone do wymiany wydawnictw uczelnianych i dubletów, później także w zakresie wymiany informacji o zbiorach. Rozwinęła się ścisła współpraca w zakresie wypożyczeń oraz przekazywania dokumentów wtórnych w ramach wymiany międzybibliotecznej. Biblioteki zaczęły odczuwać potrzebę wymiany doświadczeń, czemu służyły wizyty w innych ośrodkach czy też wyjazdy szkoleniowe organizowane w ramach Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Pogłębianie współpracy zaczęło następować po roku 1981, w którym zorganizowana została pierwsza konferencja problemowa bibliotek medycznych w Gdańsku. Poświęcona była wymianie informacji o zbiorach posiadanych przez biblioteki uczelniane. Następne konferencje organizowane były przez kolejne biblioteki akademickie. Doroczne konferencje poświęcone były analizie i rozwiązywaniu problemów, ujednocnieniu procedur i wypracowywaniu zasad współpracy na różnych płaszczynach oraz doskonaleniu form działalności bibliotek.

Dzięki ścisłej współpracy bardzo sprawnie zostały wprowadzone do bibliotek medycznych technologie komputerowe, które w pierwszym etapie dotyczyły wdrożenia elektronicznych systemów informacji naukowej opartych na komputerowych bazach bibliograficznych i faktograficznych. Już w 1989 roku pierwsze biblioteki w Bydgoszczy i Poznaniu posiadały bazę Medline na CR-ROM, a w niedługim czasie trafiła ona do pozostałych bibliotek medycznych. W krótkim czasie udostępniono użytkownikom bibliotek medycznych kolejne bazy. Wprowadzaniu do bibliotek baz danych na nośnikach elektronicznych towarzyszyły seminaria i konferencje organizowane wspólnie z firmami zajmującymi się ich dystrybucją i prezentacją, a także nieformalne szkolenia dla pracowników bibliotek w zakresie metodyki korzystania z tych baz organizowane przez biblioteki z większym doświadczeniem.

Przy wykorzystaniu technologii komputerowych biblioteki zaczęły tworzyć także własne zasoby informacji katalogowej i bibliograficznej.

Krokiem milowym w rozwoju działalności informacyjnej bibliotek medycznych było uzyskanie dostępu do Internetu. Działalność bibliotek skoncentrowała się

na stworzeniu zdalnego dostępu do serwisów informacyjnych i ich rozbudowie. Już w roku 1996 roku pojawiła się w Internecie pierwsza witryna biblioteki medycznej, a w niedługim czasie widoczne były w sieci biblioteki wszystkich medycznych uczelni. Umożliwiło to stosunkowo wczesne włączenie się w światowy obieg informacji. Internet umożliwił rozwój nowych form wymiany informacji za pośrednictwem witryn bibliotecznych. Poza informacjami adresowymi biblioteki udostępniły w sieci swoje katalogi on-line, wykazy nowych nabytków, listy prenumerat, bazy bibliograficzne, dokumenty elektroniczne i różnego typu komunikaty, stanowiące cenne źródła informacji. Biblioteki medyczne już w kilka lat po zaistnieniu w sieci globalnej stworzyły swoim użytkownikom możliwość zaspokojenia większości potrzeb z zakresu informacji naukowej i katalogowej z własnego stanowiska pracy, bez konieczności odwiedzania budynku biblioteki.

Dzięki bieżącym kontaktom, licznym spotkaniom, szkoleniom i konferencjom problemowym bibliotekom medycznym udało się zrealizować wiele wspólnych przedsięwzięć. Większość z nich została szczegółowo scharakteryzowana w opracowaniu nt. współpracy akademickich bibliotek medycznych w Polsce prezentowanym w 2002 roku na 8. Konferencji EAHIL w Kolonii oraz w tym samym roku na konferencji poświęconej współpracy bibliotek naukowych w zakresie obsługi użytkowników zorganizowanej przez Politechnikę Warszawską. Przedstawione zostały takie inicjatywy naszych bibliotek, jak doroczne konferencje problemowe, centralny katalog czasopism zagranicznych tworzony zdalnie przez 53 biblioteki, jednolity system oprogramowania Expertus do budowy własnych baz bibliograficznych, system elektronicznej dystrybucji kopii doc@med, współtworzenie polskiej wersji kartoteki haseł wzorcowych MeSH jako kontrolowanego słownika języka haseł przedmiotowych stosowanego w elektronicznych katalogach bibliotecznych lokalnych i Narodowym Uniwersalnym Katalogu Centralnym NUKAT, wykorzystywanego także do charakterystyki rzeczowej rekordów w bazach bibliograficznych, wspólne programy stosowane w dydaktyce bibliotecznej. Wszystkie te zadania są nadal kontynuowane, rozwijane i dobrze służą całemu środowisku.

Dydaktyka biblioteczna

Zarówno w literaturze, jak i na forum licznych konferencji i spotkań podkreśla się rolę bibliotek naukowych w kształtowaniu umiejętności informacyjnych swoich środowisk akademickich. W dobie powszechnego dostępu do informacji o nie zawsze najwyższej jakości zapoznanie użytkowników z najbardziej wartościowymi źródłami i wpojenie poprawnej metodyki wyszukiwania informacji jest sprawą pierwszoplanową.

Biblioteki medyczne, dobrze rozumiejąc potrzebę uczestnictwa w kształtowaniu takich umiejętności, od lat zabiegają o zwrócenie większej uwagi władz uczelnianych na problem dydaktyki bibliotecznej. Zagadnienie to powracało wielokrotnie na konfe-

rencjach problemowych; jeszcze w latach 90. udało się opracować 3-stopniowy program w zakresie dydaktyki przed- i podyplomowej. W efekcie wspólnych wysiłków większości bibliotek udało się wprowadzić do programu studiów regularne szkolenia dla studentów i doktorantów, trudno jednak uzyskać optymalną liczbę godzin na zrealizowanie niezbędnych programów. W 2006 roku na konferencji w Lublinie przedstawiony został projekt standardów edukacyjnych, który powinien być realizowany przez wszystkie ośrodki akademickie. Podjęte zostały próby opracowania kursu z zakresu naukowej informacji medycznej do realizacji szkoleń w formie on-line. W 2007 roku w Krakowie zorganizowane zostały przy współpracy z EAHIL międzynarodowe warsztaty edukacyjne oraz opracowany został obszerny podręcznik dla osób prowadzących dydaktykę biblioteczną. Umożliwia on realizację szkoleń zgodnych programowo ze standardami europejskimi.

W ostatnim 10-leciu w działalności bibliotek pojawiły się także nowe problemy i zadania.

Zespoły specjalistyczne

Nowym zjawiskiem jest tworzenie w bibliotekach zespołów specjalistycznych czy zadaniowych. W związku z realizacją takich projektów jak system doc@med czy współtworzenie kartoteki MeSH w bibliotekach powoływane są zespoły osób specjalizujących się w wykonywaniu określonych zadań i odpowiedzialnych za organizację pracy w tym zakresie. Powstają też zespoły dydaktyczne, czasem ukierunkowane na szkolenia dla studentów zagranicznych, zespoły specjalizujące się w bibliometrii, dokumentacji dorobku naukowego itp. Bez takich specjalistów realizacja wielu nowych zadań byłaby prawie niemożliwa.

Nie wspominam już o specjalistach-informatykach, bo oni już od lat dziewięćdziesiątych stanowią jedno z podstawowych ogniw kadry bibliotecznej.

Bibliometria

Niemal zupełnie nowym zadaniem, które stanęło przed bibliotekami medycznymi, są różnego rodzaju opracowania bibliometryczne. Od roku 1992 biblioteki przygotowywały jedynie informację o publikacjach z IF dla Departamentu Nauki Ministerstwa Zdrowia, która przekazywana była za pośrednictwem GBL. Od czasu opublikowania pierwszych polskich list rankingowych czasopism Komitet Badań Naukowych, a następnie Ministerstwo Nauki oczekują od uczelni wyższych szczegółowych informacji o dorobku naukowym, które są podstawą do opracowania kategorii jednostek. W uczelniach medycznych informacje w tym zakresie przygotowują biblioteki. Władze uczelniane poszerzyły zakres wykorzystania punktacji do celu awansów naukowych, wyłaniania kandydatów do nagród itp. Tak jak informacje dla Ministerstwa Nauki są podawane przy użyciu jednolitego oprogramowania, w zakresie stosowania publikacji

do innych celów nie obowiązywały żadne zasady. Biblioteki wielokrotnie wysuwały postulaty do zespołów decyzyjnych o sprecyzowanie reguł stosowania punktacji, ale bez rezultatu. Z inicjatywy Biblioteki Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego biblioteki medyczne opracowały projekt zasad stosowania punktacji dorobku naukowego na potrzeby uczelni, który został przedstawiony władzom uczelnianym. Dopiero wprowadzenie przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułu Naukowego formularza analizy bibliometrycznej ułatwiło uregulowanie zasad stosowania punktacji dorobku naukowego indywidualnych osób uchwałami senatów, które jednak nie są jednolite w różnych uczelniach.

Udział w projektach unijnych

Po otwarciu się dla naszego kraju dostępu do funduszy europejskich biblioteki początkowo nieśmiało, z czasem coraz odważniej zaczęły sięgać po dofinansowanie swoich projektów z różnych programów unijnych. Na konferencji w Białymstoku w 2005 roku, poświęconej międzynarodowej współpracy bibliotek, apelowano o nawiązanie współpracy przez biblioteki medyczne w celu wspólnego tworzenia projektów finansowanych ze środków unijnych.

Dla przykładu, w 2006 roku Biblioteka w Bydgoszczy w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego uczestniczyła w utworzeniu Regionalnego Centrum Informacji Medycznej, które w 2008 roku znalazło się w strukturze Biblioteki. W ramach tego projektu dokonano prenumeraty kilkunastu komputerowych baz bibliograficznych i pełnotekstowych.

Bardzo aktywna jest Biblioteka Medyczna CM UJ, która od 2009 roku współpracowała lub nadal uczestniczy w realizacji trzech projektów. W latach 2009-2010 uczestniczyła we wspólnym projekcie MedLibTrain realizowanym przez Collegium Medicum z Norwegian Library Association, Section for Medicine and Health, który realizowany był przy wsparciu udzielonym przez Islandię, Lichtenstein i Norwegię, poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego. W ramach tego projektu opracowano program jednolitego kursu dla bibliotekarzy-nauczycieli oraz wydano drukiem materiały i pomoce edukacyjne do kursu doskonalenia zawodowego. Od grudnia 2009 roku Biblioteka Medyczna Collegium UJ współpracuje też przy realizacji projektu „eSPACE- wsparcie realizacji badań naukowych poprzez rozbudowę infrastruktury informatycznej, zwiększenie mobilności oraz rozszerzenie dostępności źródeł wiedzy” finansowanego w 85% z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego a od 2011 roku w projekcie „Pro bono Collegii Medici Universitatis Jagiellonicae”, prowadząc warsztaty pn. Kompetencje i umiejętności informacyjne dla kadry dydaktycznej UJ CM.

Natomiast Biblioteka poznańska skorzystała z funduszy unijnych w trakcie realiza-

cji inwestycji Centrum Medycznej Informacji Naukowej na dofinansowanie wyposażenia sal konferencyjnych i Biblioteki.

Forum Bibliotek Medycznych

Dużym sukcesem jest posiadanie własnego czasopisma - *Forum Bibliotek Medycznych* (w wersji drukowanej i elektronicznej), współfinansowanego przez kilka ośrodków akademickich i wydawanego od roku 2008 jako półrocznik pod redakcją dr Ryszarda Żmudy przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi.

O utworzenie „Forum” biblioteki zabiegały przez kilka lat, od czasu zawieszenia *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej*, pełniącego do roku 2002 funkcję organu medycznych bibliotek naukowych. Na łamach „*Forum Bibliotek Medycznych*” publikowane są kompletne materiały z konferencji problemowych oraz różnego rodzaju informacje i materiały instruktażowe.

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych (KDBAUM)

Projekt utworzenia Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademii Medycznych jako sekcji ówczesnej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych powstał w 1998 roku, nie został jednak zatwierdzony. Powołana więc została Rada Dyrektorów Bibliotek Akademii Medycznych oraz 3-osobowy Zespół Wykonawczy. W 2009 roku zostały przygotowany nowy regulamin oraz zmieniona została nazwa tego kolegium, które obecnie nosi nazwę Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych.

Do zadań tej Konferencji należy przede wszystkim wyznaczanie kierunków działania polskiego bibliotekarstwa medycznego oraz podejmowanie i wspieranie inicjatyw zmierzających do doskonalenia funkcjonowania bibliotek akademickich uczelni medycznych.

Baza lokalowa

Jak już wspomniano wyżej, w minionej epoce tylko trzy biblioteki medyczne posiadały własne siedziby: Gdańsk uzyskał nowo wybudowany gmach w 1968 roku, Łódź w 1977 i Kraków w 1978. Pozostałe biblioteki borykały się z ciasnotą, przystosowywały do celów bibliotecznych zupełnie nie odpowiadające potrzebom lokale lub musiały funkcjonować w przydzielonych im pomieszczeniach w innych obiektach uczelnianych.

Znacząca poprawa bazy lokalowej bibliotek zaczęła następować po 2000 roku. Nowe siedziby w zaadaptowanych na cele biblioteczne budynkach uzyskały Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Biblioteki w Katowicach i Białymstoku przeszły gruntowną modernizację. Nowe biblio-

teki wybudowano w Poznaniu i Warszawie, a inwestycja we Wrocławiu jest w trakcie zaawansowanej realizacji. Biblioteka w Gdańsku ma przygotowany projekt rozbudowy i modernizacji, natomiast biblioteki w Łodzi i Krakowie przygotowują się do remontów.

Trzeba nadmienić, że nowe oblicze bibliotek, które przeszły renowację lub zmieniły swój wizerunek w nowych obiektach działa stymulująco na inne ośrodki i pobudza je do poprawy własnej bazy lokalowej. Nowe biblioteki są obiektami częstych wizyt przedstawicieli władz innych uczelni, inspirowanych z reguły przez dyrektorów bibliotek, którzy zwiedzają, porównują, oceniają zastosowane rozwiązania, wyposażenie czy funkcjonalność i przenoszą niektóre wzory na swój teren.

Zmiany w organizacji bibliotek

Poprawa bazy lokalowej bibliotek jest niezbędnym warunkiem ich rozwoju i dostosowania działalności bibliotecznej do wymogów dnia dzisiejszego. Dopiero wtedy można wdrażać zmiany w organizacji bibliotek czy w zarządzaniu personelem.

W referacie na konferencji Biblioteki XXI wieku. Czy przetrwamy? w Łodzi w 2006 roku D. Konieczna przedstawiła wnioski wynikające ze spotkania Grupy Architektonicznej LIBER, dotyczące funkcjonowania współczesnych bibliotek akademickich w Europie. „Posiadają one wolny dostęp do większości zbiorów. Są zróżnicowane w organizacji przestrzeni bibliotecznej; posiadają zazwyczaj pokoje pracy indywidualnej, kabiny ze sprzętem audiowizualnym, sale seminaryjne, pokoje pracy grupowej studentów. Studenci mają w bibliotekach doskonale warunki, nie tylko do korzystania ze zbiorów drukowanych, ale również ze zbiorów dostępnych online. Obok miejsc czytelnianych, wyposażonych w komputery, wiele stanowisk posiada wejścia do prywatnych laptopów lub dostęp do Internetu drogą radiową. Wyraźnie zauważa się traktowanie biblioteki jako miejsca do indywidualnej lub grupowej nauki”.

Idąc z duchem czasu, wszystkie biblioteki medyczne wprowadziły wolny dostęp do swoich zbiorów, jednak zakres tego dostępu jest bardzo różny, uwarunkowany lokalnymi możliwościami. Natomiast pozostałe warunki są w stanie zapewnić użytkownikom biblioteki, które uzyskały nowe siedziby.

Przyjazne warunki do nauki, stworzone w nowocześnie zorganizowanych bibliotekach, sprawiają, że w znaczący sposób wzrasta liczba ich użytkowników. Istotna jest również lokalizacja bibliotek w sąsiedztwie innych obiektów uczelnianych. Wyniki badań amerykańskich wskazują, że liczba odwiedzin w nowych budynkach bibliotecznych zdecydowanie wzrasta – o ok. 30-70% . W naszej Bibliotece, która położona jest w obrębie kampusu uniwersyteckiego, w przeciągu ostatnich dwóch lat frekwencja wzrosła 10-krotnie. Na wniosek studentów już dwukrotnie w tym okresie wydłużany był czas pracy Biblioteki, która obecnie jest czynna przez 7 dni w tygodniu do godz. 24.00.

Mimo występujących nadal trudności lokalowych, wnętrza bibliotek są przeważnie atrakcyjne, wygodne i przyjazne użytkownikom. Odbywają się w nich wystawy, spotkania, prelekcje, czasem nawet koncerty. Dzięki temu biblioteki medyczne stają się ważnym i popularnym miejscem spotkań oraz ważnym ośrodkiem intelektualnego życia akademickiego uczelni.

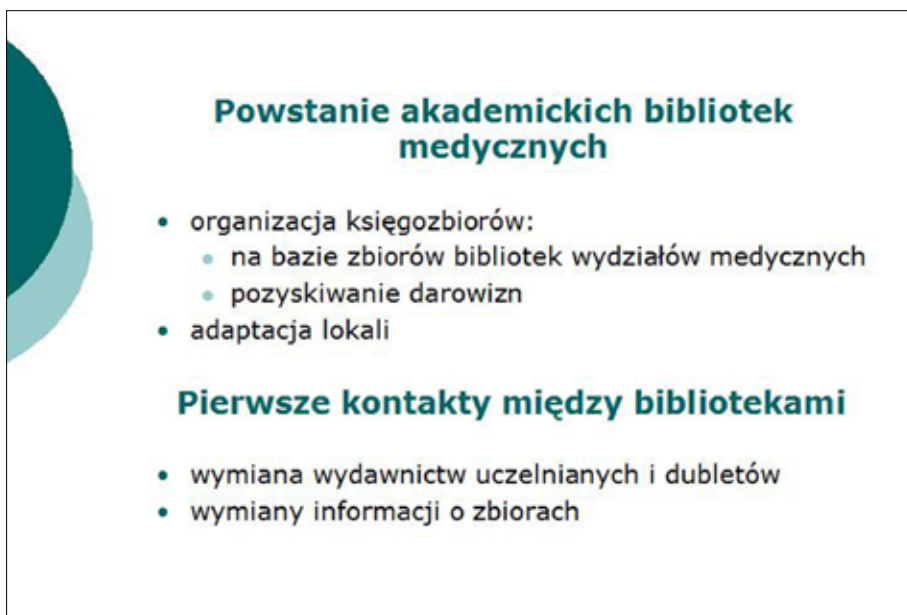
Bibliografia

Grygorowicz Anna, Kraszewska Elżbieta: Propozycje standardów w zakresie edukacji użytkowników polskich bibliotek medycznych. W: 25. Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych „Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej – koncepcje i doświadczenia” Lublin-Kazimierz Dolny, 12-14 czerwca 2006. http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25kpbm/grygorowicz_kraszewska_1.php

Konieczna Danuta: Współczesne trendy architektury bibliotecznej a zmieniające się wymagania użytkowników bibliotek. W: II Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej „Biblioteki XXI wieku. Czy przetrwamy?” Łódź, 19-21 czerwca 2006 r. – EBIB Materiały Konferencyjne nr 16 s. 217-228 <http://www.nowyebib.info/publikacje/matkonf/biblio21/sesja5ref3.pdf>

Piotrowicz Aniela, Grządzielewska Ewa, Torlińska Barbara: Współpraca akademickich bibliotek medycznych w Polsce. W: Konferencja nt. Współpraca bibliotek naukowych w zakresie obsługi użytkowników. Warszawa, 23-24 IX 2002 [s. 1-12]. http://ebib.oss.wroc.pl/matkonf/pw/referaty/APiotrowicz_EGrzadziewska_BTorlinska.pdf

Sykes Jean.: Redeveloping the world's largest Social Science library for the 21st century, LIBER Quarterly [online] 2004 Vol. 14 nr 2 [dostęp 31.08.2012]. <http://liber.library.uu.nl/index.php/lq/article/view/7761> [cyt. za D. Konieczna]

Powstanie akademickich bibliotek medycznych

- organizacja księgozbiorów:
 - na bazie zbiorów bibliotek wydziałów medycznych
 - pozyskiwanie darowizn
- adaptacja lokali

Pierwsze kontakty między bibliotekami

- wymiana wydawnictw uczelnianych i dubletów
- wymiany informacji o zbiorach

Rozwój współpracy

- współpraca w zakresie wypożyczeń dokumentów oryginalnych
- przekazywania dokumentów wtórnych w ramach wymiany międzybibliotecznej.
- wymiana doświadczeń realizowana poprzez wizyty w innych ośrodkach
- wyjazdy szkoleniowe organizowane w ramach Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Pogłębianie współpracy po roku 1981

- 1981 - pierwsza konferencja problemowa bibliotek medycznych w Gdańsku
- powstanie Porozumienia Dyrektorów Bibliotek Głównych Akademii Medycznych, przekształconego w Radę Dyrektorów (obecnie Konferencja Dyrektorów)
- coroczne konferencje problemowe organizowane przez kolejne biblioteki akademickie:
 - analiza i rozwiązywanie różnorodnych problemów,
 - ujednocianie procedur,
 - wypracowywanie zasad współpracy na różnych płaszczyznach
 - doskonalenie form działalności bibliotek.

Przedsięwzięcia realizowane we współpracy z innymi bibliotekami

- sprawne wdrożenie technologii komputerowych (lata 1988-1990)
- utworzenie elektronicznych systemów informacji naukowej opartych na komputerowych bazach bibliograficznych i faktograficznych
- organizacja seminariów i konferencji szkoleniowych z firmami zajmującymi się ich dystrybucją i prezentacją baz komputerowych
- nieformalne szkolenia dla pracowników bibliotek w zakresie metodyki korzystania z tych baz organizowane przez biblioteki z większym doświadczeniem
- tworzenie własnych zasobów informacji katalogowej i bibliograficznej

Uzyskanie dostępu do Internetu

- rok 1996 - pierwsza witryna biblioteki medycznej
- stworzenie zdalnego dostępu do serwisów informacyjnych i ich rozbudowa
- przed rokiem 2000 włączenie się wszystkich akademickich bibliotek medycznych w światowy obieg informacji

Wspólne projekty bibliotek

- centralny katalog czasopism zagranicznych tworzony zdalnie przez 53 biblioteki
- wdrożenie jednolitego systemu Expertus do budowy własnych baz bibliograficznych
- system elektronicznej dystrybucji kopii doc@med
- współtworzenie polskiej wersji kartoteki haseł wzorcowych MeSH jako kontrolowanego słownika języka haseł przedmiotowych

Dydaktyka biblioteczna

- szkolenia wstępne dla I roku z przysposobienia bibliotecznego
- starania o poszerzenie zakresu szkoleń poprzez realizację przedmiotu „Podstawy informacji naukowej” na starszych latach studiów (1984)
- opracowanie 3-stopniowego programu w zakresie dydaktyki przed- i podyplomowej (1998)
- projekt standardów edukacyjnych, który powinny być realizowane przez wszystkie medyczne ośrodki akademickie (2006)
- opracowanie kursu z zakresu naukowej informacji medycznej do realizacji szkoleń w formie on-line
- międzynarodowe warsztaty edukacyjne w Krakowie przy współpracy z EAHIL (2007)
- podręcznik dla osób prowadzących dydaktykę biblioteczną

Zmiana wizerunku bibliotek medycznych w XXI wieku

- zespoły specjalistyczne
- bibliometria
- udział w projektach unijnych
- Forum Bibliotek Medycznych
- Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych (KDBAUM)
- poprawa bazy lokalowej bibliotek – modernizacja i budowa nowych obiektów

Zmiany w organizacji bibliotek

- wolny dostęp do zbiorów drukowanych
- dostęp do zbiorów online
- zróżnicowanie organizacji przestrzeni bibliotecznej
- pokoje pracy indywidualnej
- pokoje do pracy zbiorowej
- sale seminaryjne
- wyposażenie w komputery i instalacje umożliwiające korzystanie z własnego sprzętu
- atrakcyjne, wygodne wnętrza i przyjazne warunki do nauki
- wydłużenie czasu pracy bibliotek